

تفکر نقادانه

نوشته

تیه ونه لریز - اندرسن

ترجمه

مسعود فرهمندفر

انتشارات اطلاعات

تهران - ۱۳۹۳

سرشناسه: کروژ - اندرسن، تیموتی ا.
عنوان و نام پدیدآور: تفکر نقادانه / نوشته تیموتی کروژ - اندرسن؛ ترجمه مسعود فرهمندفر
مشخصات نشر: تهران: اطلاعات، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری: ۱۲۰ ص.؛ مصور، نمودار
شابک: 978-964-423-936-6

وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: عنوان اصلی: Critical Thinking Informal Logic, 2007
بنا داشت: واژه نامه
دداشت: کتابنامه: ص. ۱۱۹-۱۲۰
موضوع: تفکر انتقادی
موضوع: استدلال
شناسا زوده: فرهمندفر، مسعود، ۱۳۶۵ - مترجم
شناسه افزوده: سسه اطلاعات
رده بندی کنگر: ۱۳۹۳ ت ۷ / ۴۴۱ / ۴۲۱ / ۴۲۱
رده بندی دیویی: ۳۴۹ / ۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۳۴۹۱ / ۵۵

انتشارات اطلاعات
تهران: خیابان میرداماد، خیابان نفت جنوبی، روزنامه اطلاعات، شماره پستی ۱۵۴۹۰۹۲
تلفن: ۲۹۹۳۲۵۰۶
فروشگاه مرکزی: بزرگراه حقانی، روپروی ایستگاه مترو، ساختمان روزنامه اطلاعات، تلفن: ۶۰۰۰۰۰۰
فروشگاه شماره (۱): خیابان انقلاب اسلامی، روپروی دانشگاه تهران، تلفن: ۶۰۰۰۰۰۰

تفکر نقادانه

نوشته تیموتی کروژ - اندرسن
ترجمه مسعود فرهمندفر

طراح جلد: رضا گنجی
صفحه آرا: رحیم رضانی

حروف نگاری، چاپ و صحافی: مؤسسه اطلاعات

چاپ اول: ۱۳۹۳
شمارگان: ۰۵۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰ تومان

ISBN: 978-964-423-936-6

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۲۳-۹۳۶-۶

Printed in Iran

همه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۷	یادداشتی درباره نویسنده
۹	مقدمه
۱۳	فصل اول / مبانی
۱۳	گزاره‌ها
۲۴	استدلال و استنتاج
۲۵	استدلال استنتاجی و استدلال استقرایی
۲۷	فرم در برابر محتوا
۲۹	فصل دوم / استدلال استنتاجی
۲۹	درآمدی بر منطق استنتاجی
	قیاسها
۴۳	فصل سوم / استدلال استقرایی
۴۳	درآمدی بر استدلال استقرایی
۴۴	ارزیابی استدلالهای استقرایی
۴۵	استدلال از تمثیل

www.ketab.ir

۵۳ استدلال آماری
۶۳ فصل چهارم / تمهیدات بلاغی و مغالطه‌های غیرصوری
۶۴ تمهیدات بلاغی
۶۸ مغالطه‌های غیرصوری
۸۳ فصل پنجم / استدلال‌های پیچیده
۸۳ تحلیل در برابر تفسیر
۸۶ ارزیابی استدلال‌های پیچیده
۹۷ فصل ششم / جمع‌بندی
۹۸ عادت‌های خوب
۱۰۱ طایف استدلال
۱۰۶ سواد اطلاعاتی
۱۱۳ واژه‌نامه
۱۱۹ پیوست

www.ketab.ir

مقدمه

آیا می‌توان، پس بر روی یک لحظه، حوزه‌ای از تلاش و فعالیت بشری را فرض کرد که بر ناسازگاری تعقل باشد؟ به نظر که چندان ممکن نیست؛ زیرا غالب کارهای بشری دست به انجامش می‌زند به طریقی مستلزم تفکر است. در طی تاریخ، بشر فیلسوفان به این فرض مسلّم رسیده‌اند که اگر چیزی در بشر ذاتاً طبیعی است، آن چیز توانایی تفکر و خردورزی است. در واقع، تفکر پایه و اساس تریبۀ بشری است؛ به طوری که به ندرت می‌توان انسانی را یافت که از یک فکر بی‌نصیب باشد. عملکرد ذهن آن‌چنان ساده و طبیعی است که غالباً نسبت به آن خودآگاه نیستیم. شاید به همین علت است که مفهوم تفکر در روانه‌ها غریب به نظر می‌رسد.

هدف این کتاب بررسی تفکر به منزله فعالیت، کنش یا مجموعه کنشهایی است که فرد آگاهانه، دانسته و از روی اختیار به عهده می‌گیرد. به بیان ساده‌تر، هدف این کتاب تفکر در باب تفکر است. از این رو، با

هدف پرورش مهارت‌های تفکر درست و ارزیابی استدلالها، توجه خاصی به فرآیند تفکر خواهد شد. برای این امر، باید وارد حوزه منطبق شد، که شاخه‌ای است از فلسفه که به مطالعه فرآیند استدلال و تعقل می‌پردازد و می‌کوشد درکی از تفاوت‌های استدلال درست و نادرست به دست دهد.

به طور طبیعی اگر انسانها زمان کافی داشته باشند، بهتر فکر می‌کنند و اگر درست به چیزی توجه کنند، در بیشتر موارد به فهم عمیق‌تری می‌رسند. اگر یک تفاوت اساسی میان فردی که توان تفکر نقادانه دارد و فردی که [این توان را] ندارد باشد، این است که فرد متفکر فرآیند تفکر را جدی بگیرد. آگاهانه به آن توجه نشان می‌دهد و سؤالهای معقول می‌پرسد. بنابراین مهم این است که چه دغدغه‌هایی در ذهن فرد اولویت یابند و چه پرسشهایی مطرح شوند. در این بین، باید یادآور شد که هدف این کتاب بیان آنچه افراد عادی بنا به عادت انجام می‌دهند نیست. آنچه را تاکنون درباره تفکر گفته‌اند سرکشی و بارها انجام داده است. آنچه در این کتاب عرضه می‌شود، بیان فهم درست‌وار و دقیقی از گونه‌های مختلف استدلال، به همراه توضیح دلایل درستی و نادرستی هر یک از آنهاست. این کتاب در واقع نوعی راهنما برای تفکر صحیح و کاربرد شایسته آن است.

به مانند اکثر فعالیت‌های انسانی، رشد و توسعه آن با نیازمند تمرین و تکرار است، و تفکر نیز از این قاعده مستثنی نیست. انتشار کتاب یک شبه این مهارت‌ها چندان با منطبق جور در نمی‌آید؛ اما یک چیز حتمی است که آن اینکه با تلاش و صرف زمان می‌توان به نتیجه دلخواه رسید.

گستره موضوعی این کتاب، نسبت به حجم آن، تا حدی بیشتر از آنچه باید به نظر می‌رسد؛ اما هدف این کتاب، ارائه مبانی تفکر نقادانه و

منطق غیرصوری (مادّی) و هدایت به مطالعه بیشتر در این زمینه است. از این رو شاید بهتر باشد این کتاب را در حکم درسنامه‌ای پایه‌ای در این حوزه به حساب آوریم. در این کتاب مقدمه‌ای جامع به مسائل و مفاهیم بنیادی و نیز پیوندهایی به دیگر منابع چاپی و آنلاین ارائه خواهد شد.

www.ketab.ir